

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA
mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.428/2021/7.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2021. november 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A nagyobb értékre dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntette és más bűncselekmények miatt és társa ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2021. június 29. napján kihirdetett 2.Bf.261/2019/64. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett II. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A harmadfokú eljárás során 7.200.- (hétezer-kettőszáz) forint vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A harmadfokú határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokon eljáró Egri Járásbíróság a 2.B.285/2017/36. számú 2019. június 14. napján hozott ítéletével I. r. vádlottat 1 rendbeli lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont és (4) bekezdés b) pont] valamint 1 rendbeli lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőt 3 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Kimondta, hogy feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napja. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Egyidejűleg I. r. vádlottat az ellene orgazdaság büntette [Btk. 379. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés d) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[2] II. r. vádlottat az ellene orgazdaság büntette [Btk. 379. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette. és sértettek polgári jogi igényüket a törvény egyéb útjára utasította, továbbá rendelkezett a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[3] A fenti ítélet ellen az ügyész mindkét vádlottat érintően a felmentő rendelkezések miatt, bűnösségük orgazdaság büntetében történő kimondása, valamint I. r. vádlott szabadságvesztése végrehajtásának fegyház fokozatban történő megállapítása, illetve II. r. vádlott, mint többszörös visszaeső szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra ítéltése érdekében, míg I. r. vádlott és védője enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

[4] A másodfokon eljáró Heves Megyei Főügyészség a B.478/2019/1. számú átiratában a I. r. vádlottal szemben bejelentett fellebbezését visszavonta, ugyanakkor II. r. vádlott tekintetében azt fenntartotta. Indítványozta tárgyalás kitűzését és bizonyítás felvételét, annak keretében a II. r. vádlott nyomozás során tett vallomásainak és a nyomozati iratok 311. oldalán lévő rendőri jelentésnek az ismertetését. A felvett bizonyítás alapján a tényállás 3. pontjának kiegészítését kérte, lényegét tekintve akként, hogy a II. r. vádlott tudva a gépkocsi bűncselekményből származó voltáról, annak szétszereléséhez hozzáfogott, mely tevékenységéért a I. r. vádlott 20.000 forintot ígért. Mindezek alapján indítványozta II. r. vádlott bűnösségének megállapítását és vele szemben szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását.

[5] Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság a fenti ítéletet tárgyaláson bírálta felül. K I. r. vádlott esetében a korlátozott felülbírálat szabályai alapján, mivel a terhére bejelentett fellebbezést a vádhatóság visszavonta. II. r. vádlott tekintetében a felülbírálat teljeskörű volt. A tényállás megalapozottságának vizsgálata körében a Be. 592. § (2) bekezdés b), c), d) pontjaiban írott megalapozatlansági okot észlelte, melyet bizonyítás felvételével a másodfokú tárgyaláson kiküszöbölt. Ennek eredményeként a 2021. június 29. napján meghozott 2.Bf.261/2019/64. számú ítéletével az Egri Járásbíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy a I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 2 évre enyhítette, míg II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki orgazdaság büntetében [Btk. 379. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés a) pont]. Ezért, mint többszörös visszaesőt 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban állapította meg. Az így kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kellett egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni. A pénzbüntetésbe a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt beszámította. 1 és 1 magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését tekintette egyéb törvényes útra utasítottnak. Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a felmerült bűnjogi költség megfizetéséről, pontosította II. r. vádlott tartózkodási helyét, illetve rögzítette II. r. vádlott személyazonosító okmányának számát.

[6] A fenti ítélet ellen az ügyészség II. r. vádlott terhére, büntetésének súlyosítása érdekében fellebbezett.

[7] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.194/2021/3. számú átiratában a fellebbezést fenntartotta és az ügyben a következő észrevételeket tette:

Álláspontja szerint a másodfellebbezés joghatályos, a harmadfokú eljárás lefolytatásának a feltételei fennállnak. Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság bűnösség kérdésében hozott ellentétes döntését a fellebbezésre jogosultak nem sérelmezték, az ügyészség kizárólag az ítéletnek a büntetést kiszabó rendelkezését támadta, ezért a felülbírálati kötelezettség korlátozott, az nem terjed ki az ellentétes döntés alapját képező ítéleti tényállás megalapozottságára. Az első- és a másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, az érdemi felülbírálatot kizáró eljárási szabálysértés nem valósult meg. Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a másodfokú bíróság II. r. vádlott bűnösségére, vele szemben a felmentésnek vagy az eljárás megszüntetésének lehetősége nem áll fenn. A cselekmény minősítése is megfelel a jogszabálynak. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket a másodfokú bíróság feltárta, de nem megfelelően értékelte, melynek eredményeként túlságosan enyhe büntetést szabott ki. A többszörös és egyben különös

visszaeső vagyon elleni bűncselekmények miatt többször elítélt vádlottal szemben a pénzbüntetés alkalmazása a büntetési célok eléréséhez nem elegendő. Erre tekintettel indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az Egri Törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy II. r. vádlott büntetését súlyosítsa, vele szemben börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést szabjon ki, mellékbüntetésként tiltsa el a közügyek gyakorlásától. Állapítsa meg, hogy legkorábban a szabadságvesztés háromnegyed részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe rendelje beszámítani a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, és kötelezze őt a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére. Egyebekben a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

[8] A Debreceni Ítéltábla a másodfellebbezést a Be. 620. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el. Ennek során első körben a másodfellebbezés joghatályosságát és terjedelmét határozta meg.

[9] Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság II. r. vádlott tekintetében a bűnösség kérdésében ellentétes döntést hozott [Be. 615. § (2) bekezdés a) pont] ezért a fellebbezés joghatályos. A Be. 615. § (3) bekezdés alapján a fellebbezésben sérelmezni lehet egyrészt az ellentétes döntést, másrészt kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezést vagy indokolást is. Tekintettel arra, hogy védelmi oldalról az ellentétes döntést perorvoslati támadás nem érte, a vádhatóság kizárólag a büntetés súlyosítása érdekében fellebbezett, ezért e tekintetben a felülbírálat a harmadfokú eljárás során korlátozott. A fellebbezés terjedelmének meghatározásánál figyelemmel volt az ítéltábla arra is, hogy I. r. vádlott vonatkozásában a másodfokú eljárásban jogerős döntés született, ezért a felülbírálat kizárólag II. r. vádlottat érintette.

[10] A felülbírálat terjedelmét a Be. 618. §-a határozza meg, mely szerint a harmadfokú bíróság felülbírálata kiterjed a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntésére, továbbá azon rendelkezésére, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint az első- és a másodfokú bíróság eljárására is.

[11] Az eljárási szabályok megtartásának vizsgálata körében azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok nem vétettek olyan abszolút eljárási hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárná. Az eljárási szabályok vizsgálata körében kell megjegyezni ugyanakkor azt, hogy a másodfokú bíróság által egyébként helyesen észlelt részleges megalapozatlansági ok, inkább az iratellenességben volt tetten érhető, mivel II. r. vádlott valójában a nyomozás kezdeti szakától fogva beismerő vallomásnak értékelhető nyilatkozatot tett, és e részleges megalapozatlansági okot a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján küszöbölte ki – bár erre ítéletében külön nem hivatkozott. Ez alapján a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezető eltérő tényállást bizonyítás útján akkor állapíthat meg a másodfokú bíróság, ha azt az ügyészség előzetesen indítványozta. Mivel jelen ügyben a másodfokon eljáró vádhatóság ilyen indítványt előterjesztett, ezért a törvényszék eljárása mindenben törvényes volt.

[12] Az Egri Törvényszék fenti eljárásának eredményeként a tényállást megalapozottá tette és e tényálláshoz a másodfokú bíróság során az ítéltábla is kötve volt a Be. 619. § (4) bekezdése alapján. A Be. 619. § (4) bekezdése kimondja, ha a fellebbezést a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontja alapján jelentették be – amely így kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő rendelkezésre terjed ki – akkor a harmadfokú bíróság nem vizsgálja a másodfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát a másodfokú bíróság által alapul vett tényállásra alapítja.

[13] E tényállásból helyesen következik II. r. vádlott bűnössége és cselekményének minősítése az alábbi indokolással kiegészítve törvényes.

[14] Az Egri Törvényszék II. r. vádlott bűnösségét a Btk. 379. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés a) pontja szerinti orgazdaság büntetében mondta ki. Az ítéletében bár erre nem hivatkozott, de szükséges felhívni a Btk. 2. §-át, mely szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni. Ha a bűncselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy az enyhébben bírálandó el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni. Ezek előre bocsátása azért szükséges, mert a másodfokú ítélet meghozatalakor 2021. június 29. napján az orgazdaság, mint bűncselekmény már nem létezett, mivel 2021. január 1. napjától a 2020. évi XLIII. törvény 59. § c-d) pontjai a Btk. 379. §-át hatályon kívül helyezte. Ma a vádlott cselekménye pénzmosás büntetettének minősül és 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Erre figyelemmel a törvényszék az időbeli hatályt megfelelően alkalmazva minősítette II. r. vádlott magatartását orgazdaság büntetettének.

[15] A büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezést az ítéltábla az alábbiak miatt nem találta alaposnak.

[16] A törvényszék a többszörös és egyben különös visszaeső vádlottat az orgazdaság büntetettének elkövetése miatt 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Kétségtelen, hogy a vádlott előélete terhelt és az orgazdaság fajtája – melyet egy személygépjárműre követett el – is inkább a kiszabott szankció súlyosítása felé hat. Mindezek alapján a súlyosításra irányuló ügyészi jogorvoslat okszerűtlennek nem tekinthető, az ítéltábla álláspontja szerint is abban az esetben, ha nem húzódik el ilyen szinten a büntetőeljárás, akkor valóban szigorúbb büntetés, akár végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés az a szankció, amely képes a büntetési célokat megfelelően szolgálni.

Némiképp érthetetlen is az eljárás ilyen szintű elhúzódása egy olyan ügyben, amikor a vádlottat a cselekmény elkövetése közben tetten érték és gyakorlatilag elismerte az első kihallgatása alkalmával a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Ez alapján akár bíróság elé állítás alkalmazásával is ítélet születhetett volna vele szemben. Ehhez képest a jogerős döntés meghozatalakor a bűncselekmény elkövetéséhez képest több mint 5 év telt el, így nemcsak az időmúlás, de az eljárás elhúzódása is megállapítható, melyet az ítéltáblának a szankció meghatározásakor kompenzálnia kellett. Nem mellékes az a körülmény sem, hogy az 5 éves időtartam alatt a vádlott életében kedvező változások következtek be, rendezett körülmények között él, újabb büntetőeljárás nem indult ellene. Ilyen körülmények között a vádlottal szemben méltánytalan, és a büntetési célokon túlmenő joghátrányt jelentene a kiszabott szankció súlyosítása.

[17] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. §-a alapján a rendelkező részben írtaknak megfelelően helybenhagyta, és a Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[18] A harmadfokú ítélet elleni fellebbezést a törvény kizárja.

Debrecen, 2021. november 8.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Gömöri Olivér sk. bíró

Záradék: Az Egri Törvényszék 2.Bf.261/2019/64. számú ítélete a fellebbezéssel érintett II. r. vádlott vonatkozásában a harmadfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. november 8.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke